

Policy Brief

BBioNets

Η κυκλική βιοοικονομία στην Ελλάδα: τι απαιτείται για την ενίσχυση της ανάπτυξης των βιο-βασισμένων τεχνολογιών

Οκτώβριος 2026

Μια Στρατηγική Ατζέντα για πολιτικές συστάσεις

Point of Attention	Target Audiences	Funding Instruments	Timeline
Χαμηλή συμμετοχή των εμπλεκόμενων φορέων	Παραγωγοί, επαγγελματίες του κλάδου, γεωργικοί σύμβουλοι	Συγχρηματοδότηση, ΚΑΠ (ενσωμάτωση στο AKIS)	Άμεσο / συνεχές
Ανεπαρκώς αξιοποιημένη γεωργική βιομάζα	Πρωτογενείς παραγωγοί, ενεργειακές κοινότητες, δημόσιες αρχές	Πράσινες δημόσιες συμβράσεις, φορολογικά κίνητρα	Μεσοπρόθεσμο
Θεσμικές & χρηματοδοτικές ελλείψεις	Υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής, τράπεζες, επενδυτές, ερευνητικά ιδρύματα	Δάνεια συνδεδεμένα με ESG, πιστώσεις άνθρακα, RIS3	Το συντομότερο δυνατό

AKIS: Συστήματα Γεωργικής Γνώσης και Καινοτομίας; ESG: Περιβαλλοντική, Κοινωνική και Εταιρική Διακυβέρνηση; ΚΑΠ: Κοινή Αγροτική Πολιτική; RIS3: Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης

1. Πλαίσιο πολιτικής

Η μετάβαση της Ελλάδας προς μια κυκλική βιοοικονομία αντιμετωπίζει βασικές διαρθρωτικές προκλήσεις, συμπεριλαμβανομένων του έντονου θεσμικού κατακερματισμού, της κανονιστικής γραφειοκρατίας και των μεγάλων καθυστερήσεων στις αδειοδοτήσεις. Η κανονιστική ασάφεια παραμένει ένα κρίσιμο εμπόδιο, καθώς τα γεωργικά υπολείμματα συχνά κατηγοριοποιούνται ως απόβλητα αντί για δευτερογενείς πρώτες ύλες. Τα χρηματοδοτικά εμπόδια περιλαμβάνουν ένα σημαντικό χρηματοδοτικό κενό κατά τη μεταφορά των έργων από την πιλοτική στην εμπορική κλίμακα, το οποίο επιτείνεται από τον δισταγμό των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων να υποστηρίξουν τα έργα λόγω του υψηλού τεχνολογικού κινδύνου. Επιπλέον, τα εγχώρια βιοπροϊόντα υψηλής αξίας αντιμετωπίζουν έντονο ανταγωνισμό από χαμηλού κόστους εισαγόμενες χημικές εναλλακτικές λύσεις, ενώ ο κατακερματισμός της γης αυξάνει το κόστος συλλογής και μεταφοράς (logistics), απειλώντας την ασφάλεια του εφοδιασμού με πρώτες ύλες.

2. Προτεραιότητες των εμπλεκόμενων φορέων

1. Χαμηλή συμμετοχή των εμπλεκόμενων φορέων
2. Ανεπαρκώς αξιοποιημένη γεωργική βιομάζα
3. Θεσμικές και χρηματοδοτικές ελλείψεις

3. Μεθοδολογία

Η μεθοδολογία περιελάμβανε μια συστηματική ανασκόπηση των παραδοτέων του έργου BBioNets που επικεντρώνονται στις περιφερειακές ανάγκες, τις περιφερειακές δυναμικές και τον στρατηγικό οδικό χάρτη εφαρμογής, αξιοποιώντας εργαλεία όπως οι μήτρες SWA και Dynamic Matrices. Ενσωματώθηκαν στοιχεία από τις δράσεις των περιφερειακών Δικτύων Γεωργίας και Δασοκομίας (FANs), τα εργαστήρια συν-δημιουργίας και τις δραστηριότητες μεταφοράς γνώσης. Αυτή η πραγματική βάση επικαιροποιήθηκε στη συνέχεια και επικυρώθηκε μέσω ενός πολυεπίπεδου διαλόγου μεταξύ των εμπλεκόμενων μερών και ειδικών ερωτηματολογίων κατά τη διάρκεια του Εργαστηρίου Πολιτικής (Policy Workshop) που πραγματοποιήθηκε στη Θεσσαλονίκη την Τρίτη 27 Ιανουαρίου 2026.

4. Τομείς προτεραιότητας για ανάληψη πολιτικής δράσης

Οι κύριες συστάσεις που θεσπίστηκαν για την καθοδήγηση της πολιτικής παρέμβασης και την κλιμάκωση των βιο-βασισμένων τεχνολογιών περιλαμβάνουν:

1. Θεσμική θωράκιση και απλούστευση: Άμεση κανονιστική αποσαφήνιση των υπολειμμάτων ως πρώτων υλών, απλοποιώντας τις διαδικασίες αδειοδότησης.

Funded by the European Union

2. Ρυθμιστικές παρεμβάσεις στην αγορά: Εφαρμογή Πράσινων Δημόσιων Συμβράσεων με υποχρεωτικές ποσοστώσεις βιοπροϊόντων σε δημόσια έργα.

3. Ανάπτυξη δικτύου πρότυπων επιδεικτικών μονάδων (Lighthouse Farms): Συγχρηματοδότηση υποδειγματικών εκμεταλλεύσεων ως "Ζωντανά Εργαστήρια" (Living Labs) για μάθηση μέσω της παρατήρησης.

4. Ενσωμάτωση συμβουλευτικών υπηρεσιών βιοοικονομίας: Αναβάθμιση των γεωργικών συμβούλων μέσω εξειδικευμένης πιστοποίησης για τεχνικοοικονομική υποστήριξη.

5. Στρατηγική ενίσχυση συνεργατικών σχημάτων: Παροχή στοχευμένων κινήτρων σε βιο-συνεταιρισμούς για την επίτευξη οικονομιών κλίμακας.

6. Ενεργειακές κοινότητες βιομάζας: Προσφορά φορολογικών ελαφρύνσεων ώστε οι παραγωγοί να γίνουν συνιδιοκτήτες μονάδων επεξεργασίας.

7. "Εκδημοκρατισμός της Καινοτομίας": Έναρξη περιφερειακών πλαισίων υποστήριξης για την εξοικείωση των παραγωγών με πιλοτικά έργα βιολογικής βάσης.

8. Ψηφιακή ενσωμάτωση της αλυσίδας αξίας: Δημιουργία ενός εθνικού κόμβου που θα συνδέει ερευνητικά ιδρύματα, παραγωγούς και επενδυτές.

9. Αναθεώρηση του μοντέλου υποστήριξης: Μετάβαση από τις μεμονωμένες επιδοτήσεις στη χρηματοδότηση ολοκληρωμένων αλυσίδων αξίας.

10. Ενεργοποίηση πράσινων χρηματοδοτικών εργαλείων: Ενσωμάτωση κριτηρίων ESG και πιστώσεων άνθρακα για τη μείωση του κόστους δανεισμού.

Συνοψίζοντας, η ανάπτυξη των βιο-βασισμένων τεχνολογιών στην ελληνική γεωργία απαιτεί τη σύνδεση της πολιτικής στρατηγικής με την πράξη. Η εφαρμογή οικονομικών κινήτρων, η απλοποίηση του κανονιστικού πλαισίου και η περιφερειακή κατάρτιση θα δημιουργήσουν ένα περιβάλλον εμπιστοσύνης, αξιοποιώντας την υπολειμματική βιομάζα και εξασφαλίζοντας βιώσιμες επενδύσεις για τον πρωτογενή τομέα.

Κύριες Συστάσεις για την Ελλάδα

Συστάσεις	Κατηγοριοποίηση
Θεσμική θωράκιση & απλούστευση	Θεσμική θωράκιση & χρηματοδότηση
Ρυθμιστικές παρεμβάσεις στην αγορά	Αγορά & κίνητρα
Ανάπτυξη δικτύου πρότυπων επιδεικτικών μονάδων	Ενίσχυση της εμπιστοσύνης & της γνώσης
Ενσωμάτωση συμβουλευτικών υπηρεσιών βιοοικονομίας	Ενίσχυση της εμπιστοσύνης & της γνώσης
Στρατηγική ενίσχυση συνεργατικών σχημάτων	Ενίσχυση της εμπιστοσύνης & της γνώσης / αγορά & κίνητρα
Ενεργειακές κοινότητες βιομάζας	Αγορά & κίνητρα
"Εκδημοκρατισμός της Καινοτομίας"	Θεσμική θωράκιση & χρηματοδότηση
Ψηφιακή ενσωμάτωση της αλυσίδας αξίας	Θεσμική θωράκιση & χρηματοδότηση
Αναθεώρηση του μοντέλου υποστήριξης	Θεσμική θωράκιση & χρηματοδότηση
Ενεργοποίηση πράσινων χρηματοδοτικών εργαλείων	Θεσμική θωράκιση & χρηματοδότηση

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Research Executive Agency (REA). Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.